

Herning
Kommune

FOREBYGGELSESUDVALGET

Status på igangværende projekter finansieret af Forebyggelsesudvalget 2020-2022

Udarbejdet april 2020

Status på igangværende projekter finansieret af Forebyggelsesudvalget.

Forebyggelsesudvalget finansierer følgende projekter i årene 2020-2022:

Indhold

LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende	3
Status på aktiviteter og indsatser	3
Opfølgning og evaluering	3
Boblberg	5
Status på aktiviteter og indsatser	5
Opfølgning og evaluering	5
Etablering af "Fars legestue"	6
Status på aktiviteter og indsatser	6
Forsøgsordning med Elderlearn	7
Status på aktiviteter og indsatser	7
Opfølgning og evaluering	7
Barselscafé – Folkekirkens Familiestøtte	8
Status på aktiviteter og indsatser	8
Opfølgning og evaluering	8
Den boligsociale helhedsplan "Plads Til Forskel"	10
Status på aktiviteter og indsatser	10
Opsamling og evaluering	10

LÆR AT TACKLE hverdagen som pårørende (1. januar 2018 – 31. december 2020)

Formålet med kurset LÆR AT TACKLE *hverdagen som pårørende* er at forebygge, at pårørende udvikler sygdom eller mistrives på grund af de ekstra udfordringer, der ofte følger med pårørendesituationen. På kurset får de pårørende redskaber til at passe på sig selv, bede om hjælp og bevare sociale relationer. Desuden møder de andre pårørende, som er i samme situation som dem selv.

Målgruppen for indsatsen er voksne, der er pårørende til et menneske over 18 år med langvarig fysisk eller psykisk sygdom, fx demens, kræft, depression eller gigtt.

Status på aktiviteter og indsatser

En forudsætning for at Herning Kommune kan udbyde kurset LÆR AT TACKLE *hverdagen som pårørende* er, at kommunen indgår en samarbejdsaftale med Komiteen for Sundhedsoplysning, uddanner frivillige instruktører samt ansætter en koordinator, som har til opgave at støtte instruktørerne, rekruttere deltagere til kurset og varetage alt det praktiske omkring lokaler og forplejning med mere i forbindelse med afvikling af kurserne.

Pr. 1. januar 2018 blev der ansat en koordinator for kurset LÆR AT TACKLE *hverdagen som pårørende*.

Siden projektets opstart i januar 2018 har koordinatoren forestået et stort arbejde i forhold til at rekruttere frivillige instruktører til kurset LÆR AT TACKLE *hverdagen som pårørende* og udbrede kendskabet til kurset til relevante samarbejdspartnere og kommunens borgere. Arbejdet har blandt andet bestået i at udarbejde PR-materiale, annoncering i de lokale dagblade, Herning Kommunens hjemmeside og Facebook samt afholdelse af en række informationsmøder om tilbuddet.

Kurserne forløber over syv uger a 2,5 timer om ugen. Undervisningen varetages af to instruktører, som selv har erfaring med at være pårørende og som har gennemført en systematisk uddannelse, der giver dem kompetencer til at gennemføre kurset. Programmet bygger på, at pårørende underviser pårørende efter et struktureret og gennemtestet undervisningsmateriale.

I 2018 blev der uddannet i alt fire frivillige instruktører, med erfaring som pårørende. Heraf er én stoppet i 2019 på grund af opgavens omfang og indhold og en er delvis på pause grundet arbejde/pårørenderollen. For af kunne udbyde fire årlige kurser er der rekrutteret to nye frivillige til instruktøropgaven. Disse påbegyndte instruktøruddannelsen primo marts 2020. Grundet udbruddet af COVID-19 blev uddannelsen afbrudt og deltagerne hjemsendt. Instruktøruddannelsen udbydes formentlig igen af Komiteen for Sundhedsoplysning i august/september 2020.

Siden projektets opstart er der afholdt to kurser i 2018 og fire kurser i 2019 for pårørende til mennesker med en langvarig fysisk eller psykisk sygdom.

I 2020 var der planlagt yderligere fire kursusforløb. Det første forløb startede medio februar 2020. Grundet COVID-19 og regeringens anbefalinger i forhold til at mindske spredningen er kurset LÆR AT TACKLE *hverdagen som pårørende* indtil videre stillet i bero. Det næste kursusforløb var planlagt til opstart ultimo april og skulle afholdes af de to nyuddannede instruktører. Dette forløb er ligeledes udsat indtil videre.

Opfølgning og evaluering

Siden opstart og indtil udgangen af 2019 har i alt 63 borgere tilmeldt sig til et kursusforløb. Heraf har 53 borgere gennemført, og 10 borgere er frafaldet et forløb. Frafallt begrundes ofte med en forværring i sygdomstilstanden hos den pårørende.

Komiteen for Sundhedsoplysning fik i 2018 bevilget Satspuljemidler fra Sundheds- og Ældreministeriet til at implementere LÆR AT TACKLE *hverdagen som pårørende* i alle landets kommuner. I tilknytning hertil gennemførte VIVE - Det nationale Forsknings og Analysecenter for Velfærd, en undersøgelse af deltagernes oplevelse af hverdagen

som pårørende på de to hold, som er gennemført i 1. halvår af 2019. Kommunerne har ikke på nuværende tidspunkt adgang til disse data.

På de to sidste holdforløb i 2019 er der indsamlet data vedrørende deltageres udbytte af kurset via et spørgeskema, udarbejdet af Komiteen for Sundhedsoplysning. Spørgeskemaerne er besvaret anonymt på den sidste mødegang.

Nedenstående data er derfor udelukkende opgjort på de to sidste hold i 2019. I alt 20 borgere gennemførte kurset. Heraf har 17 deltagere udfyldt spørgeskema ved afslutning vedrørende selvoplevet effekt af kurset LÆR AT TACKLE *hverdagen som pårørende*:

- 71 % angiver, at de er enige i, at de er blevet bedre til at træffe beslutninger.
- 71 % angiver, at de er enige eller meget enige i, at de er blevet bedre til at nå de mål, de sætter sig.
- 65 % angiver, at de er enige eller meget enige i, at de har lært at arbejde med problemløsning.
- 82 % angiver, at de er enige eller meget enige i at de blevet mere opmærksomme på, at det er vigtigt at bede om hjælp.
- 71 % angiver, at de er enige eller meget enige i, at de er blevet opmærksomme på, at det er vigtigt at bruge eget netværk.
- 65 % angiver, at de er enige eller meget enige i, at de er blevet bedre til at håndtere symptomer som følge af at være pårørende, som fx træthed, stress eller tristhed.
- 29 % angiver, at de er enige i, at de er blevet bedre til at håndtere udfordrende situationer.
- 41 % angiver, at de er enige i, at de er blevet bedre til at kommunikere med familie og venner.
- 83 % angiver, at de er enige eller meget enige i, at de er blevet bedre til at passe på sig selv fx at have tid til sig selv, gøre noget som "tanker dem op" og være bevidste om at huske egne behov.

Undersøgelsen viser alt i alt, at en overvejende del af deltagerne vurderer, at kurset har haft en positiv effekt i forholdt til at kunne håndtere en hverdag som pårørende til et menneske med fysisk eller psykisk sygdom. 94 % af deltagerne angiver ligeledes, at det har været tiden og kræfterne værd at deltage på kurset, og at de vil fortælle andre, at kurset er godt.

Boblberg (1. marts 2020 – 28. februar 2022)

Formålet med Boblberg er at tilbyde borgerne i Herning Kommune en internetbaseret borger-til-borger platform, som giver borgerne mulighed for at skabe nye relationer og interessefællesskaber. Det er borgerne selv, der opretter "bobler", og så kan andre slutte sig til.

Målet er, at færre borgere oplever ensomhed samt at styrke borgernes mentale, sociale og fysiske sundhed gennem fælles oplevelser og interesser.

Platformen gør det ligeledes muligt at synliggøre de frivillige tilbud samt at finde frivillige til forskellige foreninger m.m.

Status på aktiviteter og indsatser

Den toårige samarbejdsaftale med virksomheden Boblberg v/Skark INC trådte i kraft den 1. marts 2020.

Implementering af Boblberg i Herning Kommune:

I samarbejde med Boblberg er der udarbejdet PR-materiale målrettet Herning Kommune i form af flyers, plakater, film og roll-ups. I forbindelse med aftalens ikrafttrædelse udsendte Herning Kommune en pressemeddelelse. Derudover er en orientering om tilbuddet lagt på Facebook, intranettet og kommunens infoskærme.

I henhold til samarbejdsaftalen er der udarbejdet en oversigt med kontaktoplysninger til forvaltninger, afdelinger, frivillige organisationer m.m., som repræsentanter fra Boblberg kan kontakte for en præsentation af Boblberg på personalemøder o.l. Derudover er der udarbejdet en oversigt over steder og events, hvor det vil være relevant at uddele flyers om Boblberg til borgerne.

Opfølgning og evaluering

Grundet den nuværende situation omkring COVID-19 er besøgsrækken og uddeling af flyers til borgerne midlertidigt stillet i bero.

På Facebook har kommunikationsafdelingen gjort opmærksom på Boblberg som en mulighed for at skabe digital kontakt til andre mennesker i en tid, hvor vi alle skal "stå sammen – hver for sig".

Som noget nyt har Boblberg i samarbejde med Røde Kors etableret en digital besøgstjeneste til de mange, der er isolerede og karantæneramte. Her vil et stort antal frivillige samtalevenner sidde klar på [SnakSammen.dk](https://www.snaksammen.dk). Samtalen kan handle om, hvad som helst og indeholde både det gode grin, men også ens bekymringer.

En opgørelse over antal oprettede brugere, bobler, responsrate og gennemsnitsalder udarbejdet af Boblberg pr. 15. april viser at:

- 2.029 borgere i Herning Kommune har oprettet en profil på Boblberg
- 289 borgere har oprettet bobler
- Responsraten på de oprettede bobler udgør 83,4 %
- Gennemsnitsalderen, for de borgere der har oprettet en profil, er 43,4 år

Etablering af "Fars legestue" (1. januar 2020 – 31. december 2021)

Formålet med "Fars legestue" er at tilbyde fædre et mødested, med fokus på fædrenes sundhed og trivsel, og hvor leg med børnene kan styrke relationen mellem far og barn.

Forum for Mænds Sundhed står bag projektet "Far for livet", der har fået midler af Nordea-fonden til at forbedre fædres sundhed. Et af elementerne i projektet er at etablere 25 legestuer for fædre fordelt over hele landet.

Sundhedsplejen i Herning Kommune indgår i projektet i form af deltagelse i møderne hver anden uge samt formidling og henvisning til projektet. "Fars legestue" afholdes i Huset no 7, som står for den daglige drift.

Status på aktiviteter og indsatser

Grundet den nuværende situation omkring COVID-19 er stillingen som projektansvarlig endnu ikke slået op, og etableringen af "Fars legestue" er udsat på ubestemt tid.

Forebyggelsesudvalget ansøges derfor om udsættelse af projektstart og dermed en forlængelse af projektperioden ind i 2022.

Forsøgsordning med Elderlearn (1. marts 2020 – 28. februar 2022)

Elderlearn har det dobbelte formål at bekæmpe ensomhed blandt ældre samtidig med, at integrationen af udlændinge i Danmark fremmes.

Elderlearn er en socioøkonomisk virksomhed, hvis koncept er at skabe synergi mellem de to målgrupper:

- ældre borgere, der er ensomme eller i risiko for at blive det, og
- udlændinge, der ønsker at lære dansk og at integreres i det danske samfund.

Det gøres ved konkret ved at "matche" udlændinge med potentielt ensomme ældre ud fra interesser og geografisk afstand.

Udlændinge rekrutteres fx via sprogskolen Lærdansk, den boligsociale helhedsplan Plads Til Forskel, Social- og jobindsats og evt. på SOSU-skolens grundforløb 2., hvor der for nogle elever kan være udfordringer med det danske sprog. De ældre rekrutteres primært via plejecentre, hjemmeplejen, de forebyggende hjemmebesøg, foreninger, netværk m.v.

Elderlearn rekrutterer og matcher mindst 40 par årligt samt understøtter og sikrer møderne blandt parrene.

Status på aktiviteter og indsats

Den toårige samarbejdsaftale med Elderlearn trådte i kraft den 1. marts 2020.

Implementering af Elderlearn i Herning Kommune:

Projektledelsen varetages af medarbejder i Elderlearn. Der er afholdt møde med samarbejdspartnerne i Herning Kommune. Efterfølgende er der udsendt udkast til PR-materiale til kommentering. Primo marts 2020 er der orienteret om indsatsen på møde i Ældrerådet i Herning Kommune.

Aktuelt arbejdes der på en pressemeddelelse om indsatsen og et stort kick-off-møde med deltagelse af et bredt udsnit af interessenter.

Opfølgning og evaluering

Grundet den nuværende situation omkring COVID-19 er datoen for kick-off-mødet endnu ikke fastsat, og arbejdet med PR-materialet er stillet i bero. Ligeledes er det ikke muligt at arrangere fysiske møder mellem ældre og sprogstuderende.

Da antallet af ældre, der oplever ensomhed og har brug for en at snakke med, formentligt er påvirket af den nuværende situation, arbejder Elderlearn i øjeblikket på at matche og etablere møder via en virtuel løsning på Skype eller lignende og via et ganske almindeligt telefonopkald.

Barselscafé – Folkekirkens Familiestøtte (1. januar 2020 – 31. januar 2020)

Formålet med barselscaféerne er at tilbyde forebyggende støtte til sårbare familier via hjælp til selvhjælp. Målet er at skabe rammer, hvor forældre har mulighed for at reflektere over deres forældrerolle, ansvar, hvad der er svært, og hvad de håber på at lykkes med. Projektet er udarbejdet i samarbejde med sundhedsplejen i Herning Kommune.

Målgruppen er forældre til børn i alderen 0-2 år uafhængigt af uddannelse, alder og sociale forhold samt politiske og religiøse overbevisninger.

Barselscaféen holder åbent hus uden tilmeldinger hver anden uge. Folkekirkens Familiestøtte står for indhold og driften af barselscaféerne og sundhedsplejen i Herning Kommune står for henvisning af de nybagte forældre.

Status på aktiviteter og indsatser

Pr. 15. april har Folkekirkens Familiestøtte opstartet to barselscaféer i Herning Kommune. En på biblioteket i Sunds med besøg af 22 forældre og en på Vildbjerg Kirkecenter med besøg af 32 forældre. Erfaringen begge steder er, at hovedparten af deltagerne kommer regelmæssigt på besøg. Folkekirkens Familiestøtte forventer hen over efteråret 2020 at starte barselscaféer på yderligere tre lokaliteter i Herning Kommune.

PR-aktiviteter:

- Sundhedsplejen har fået trykt postkort, der udleveres til forældrene.
- Der er oprettet en lukket gruppe på Facebook rettet mod deltagerne i barselscaféerne. Her findes information om næste mødegang. På sigt vil der også blive bragt artikler m.v., som er relevante for forældre med børn i alderen 0-2 år.
- Trykte plakater er ophængt på bibliotekerne.
- Menighedsrådene har betalt for annoncer i lokalviserne ved opstart af barselscaféerne.
- Præster henviser, via deres kanaler, forældre til barselscaféen.
- Herning Folkeblad bragte flere artikler i forbindelse med opstart af barselscaféerne.

Barselscaféerne drives af frivillige "gruppeledere" og "værter". Folkekirkens Familiestøtte står for rekruttering og understøttelse af de frivillige med kurser, PR-materiale, løbende sparring og kvalitetssikring af tilbuddene. Rekruttering af frivillige er sket via mund-til-mund-metoden.

Opfølgning og evaluering

Folkekirkens Familiestøtte har udfærdiget et kort evalueringsskema, som deltagerne bedes besvare i slutningen af barselscaféen. Der er i alt modtaget 128 besvarelser. Tabellen er opgjort i procent af det samlede antal besvarelser. Se tabellen på næste side.

	I høj grad	Nogen grad	Kun lidt	Slet ikke	Besvarelser i alt
Er tiden til sanglege givet godt ud?	81,1%	13,4%	4,7%	0,8 %	127
Er emnet relevant for dig?	71,6%	27,6%	0,8%		127
Har det været brugbart at deltage	81,2%	18,8%			128
Har samtalen om dagens emne været meningsfyldt?	79,7%	20,3%			128
Kan du omsætte temaet til brug i din familie?	53,1%	43%	3,9%		128
Oplevede du et trygt rum til refleksion?	81,1%	17,3%	1,6%		127
Kan du bruge cafeen til at styrke dit netværk?	67,2%	29,7%	3,1%		128
Giver hjemmeopgaven refleksion hjemme?	40,5%	46%	13,5%		111
Hvor har du hørt om barselscafeen?	Sundheds- plejerske 19%	Hjemmeside 5,6%	Mund-til- mund 50%	Andet 25,4%	126
Vil du komme igen?	Ja 93,7%	Nej	Måske 6,3%		127

Grundet regeringens anbefalinger i forhold til at mindske spredningen af COVID-19 har barselscaféerne været lukket for fysisk fremmøde siden den 11. marts 2020 og åbnes først, når retningslinjerne herfor tillader det. I stedet er der afholdt online fællesmøder i samme tidsrum én gang ugentlig.

Den boligsociale helhedsplan "Plads Til Forskel" (1. oktober 2017 - 31. december 2022)

Formålet med indsatsen er at styrke boligområdernes sociale kapital og sammenhængskraft, fremme tryghed og trivsel blandt beboerne, øge uddannelsesniveaet og antallet af unge i uddannelse samt medvirke til at bryde den negative sociale arv i udsatte familier. Helhedsplanen skal desuden bidrage til større sammenhæng og samarbejde mellem de to boligområder og det øvrige Herning.

Indsatsen er målrettet boligområderne Holtbjerg og Lyngbyen i Gullestrup.

Arbejdet fordeler sig inden for fire delområder:

1. Tryghed og trivsel
2. Kriminalpræventiv indsats
3. Uddannelse og beskæftigelse
4. Forebyggelse og forældreansvar

Indsatsen afvikles i et samarbejde mellem Herning Kommune, boligselskaberne Lejerbo og Fællesbo, politi og Landsbyggefonden.

Pr. 1. januar 2020 blev den boligsociale helhedsplan Plads Til Forskel udvidet til også at omfatte Brændgård-området (Brændgårdsparken, Sønderager, Porshøj og Fruehøj).

Udvidelsen betyder, at boligselskabet Fruehøjgaard også indgår i samarbejdet og i organiseringen af opgaven.

Status på aktiviteter og indsatser

I 2019 har der været fokus på organiseringen af det boligsociale arbejde og samarbejdet med blandt andet boligorganisationerne, ungdomsuddannelserne, Lærdansk, de frivillige organisationer og Herning Kommune. Som et eksempel på samarbejdet med boligorganisationerne er der etableret et beboerpanel, med repræsentanter fra de forskellige afdelingsbestyrelser.

Ovenstående har bidraget til kendskab til Plads Til Forskel og konkret ført til fx flere henvisninger til beboerrådgivningen, øget samarbejde omkring småbørn, lommepengejobs, fritidsjobs og betydningen af det strategiske arbejde.

Opsamling og evaluering

Grundet udvidelsen er det ikke muligt at sammenligne tallene for de valgte delområder med tallene fra sidste år. Fx er særligt kriminalitetstallet steget, hvilket stemmer overens med oplevelsen i Brændgård-området. Det skal dog fremhæves, at Holtbjerg er kommet af ghettolisten pr. december 2019.

Det er vurderingen, at der ud over de nuværende aktiviteter kan være behov for et øget fokus på disse tre udfordringer i boligområderne:

- Andelen uden for arbejdsmarkedet
- Andelen af indvandrere med ikke vestlig baggrund
- Andelen med grundskole som højeste fuldførte uddannelse

I 2020 er der et øget fokus på integration, og at andelen af ikke uddannelsesparate elever på de tre lokale skoler falder. Ungeindsatsen redefineres derfor i 2020 til en håndholdt socialfagligindsats samt gruppeforløb.